

Tára postakb...
Szerkesztőség...
No. 224713/929.

KELET

Ara 5 lej
Börmentők...
Szombat, 1935. december. 7.
5696. EV. XVIII. EVF.
KISZLEV 11. 272 SZÁM

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

VILÁG TUREK

Tízmilliárd dollár arany

A délafrikai aranybányákból és az európai jagybankok készleteiből dől az arany Amerika felé. Tízmilliárd dollár értékű aranya van már az Egyesült Államoknak, de az aranyáradat még mindig nincs szűnőfélben. Alig két év alatt három milliárd dollár értékű arany vándorolt az amerikai kormány által ellenőrzött intézetek trezórjaiba és aki szeret a jövőre gyors jóslásokba bocsátkozni, az könnyen kiszámíthatja, hogy sokáig már nem tarthat az aranyömlés Amerika felé, mert ha ez eddigi tempóban folytatódik, akkor rövidesen kiürülnek Európa aranykészletei. Az arany útja azonban korántsem nyílegyenes. Sőt ellenkezőleg, nagyon cikk-cakkos. Az a hárommilliárd értékű arany, ami az utolsó két esztendőben Amerikába került, nagyon különféle eredetű. Részben olyan arany, amely 1932-ben és 1933-ban elmenekült az Egyesült Államokból és csak a dollár stabilizálása után, 1934-35-ben tért haza. Legalább egymilliárd dollár ilyen visszavándorolt amerikai tőke abból a három milliárd aranyból, amivel megszaporodott az Egyesült Államok aranykészlete.

A nemzetközi mobil tőke a háborút követő években rengeteget vándorolt. Egyszer Európából menekült Amerika felé, majd megfordítva. Az idén Amerika felé veszi az útját és legalább egymilliárd dollárra becsülik azt a spekulációs tőkét, amely részben az európai aranyvaluták sorsának a bizonytalansága miatt aranyrudak formájában került Amerikába és ott főleg a Wall Street spekulációs műveleteiben vesz részt. Az ilyen facér tőkék nem okoznak örömet Amerikának, mert amilyen gyorsan jönnek, olyan gyorsan el is szöknek, ha a spekuláció Európában több profitot biztosít számukra.

A nemzetközi spekuláció felelős tehát elsősorban azokért a nagyszabású aranyeitőlodásokért, amelyek újabban Amerika felé irányultak. Attól azonban nem kell félni, hogy rövidesen kiürül Európa arany tartaléka, mert a spekulációs tőkéken felül amerikai aranyimport tulajdonképpen nem az európai jegybankok aranytartalékait eszköenti, hanem az évi új aranytermelést felszippantásából ered. Az aranybányászat nagyon fellendült a font és a dollár leértékelése, ille.őleg az aranyárak felemelése óta. Egyenként körülbelül egymilliárd dollár értékű arannyal szaporodik a világ aranykészlete.

A francia jobb- és baloldali önként lemondott a fegyveres alakulatokról

A tüzkereszt, a szocialisták és a kommunisták egymásután jelentették be, hogy el akarják kerülni a polgárháborút

Párizs, december 6. (Rador.) A kamara egyik legizgalmasabb napját élte át tegnap. A jobboldali szélsőséges ligák fölötti vita igen izgatott atmoszférában zajlott le. A bal- és jobboldali képviselők állandóan sértegették egymást és minden felszólalást hatalmas zaj kísért. A délelőtti ülésen fel akart szólalni Frot, aki belügyminiszter volt az 1934 február 6-i incidensek idején. Beszéde alatt a legulyosabb szidalmakkal és sértésekkel halmozta el, úgy hogy kénytelen volt elhagyni a szónoklet anélkül, hogy befejezte volna szavait. Délután Tattinger ismert nacionalista vezér beszélt, aki élesen támadta a kommunistákat, akik Moszkva ügynökei és akikre vonatkozólag bizonyítékai vannak, hogy felfegyverzett szervezetek vannak.

Utána Vallat vette védelmébe a tüzkeresztet a népfőnt támadásai ellen. Hangsúlyozza, hogy bajtársai majd megvédik önmagukat.

Végül Planche szocialista támadta a ligákat.

A vitát ma délelőtt folytatják. Még 22-en vannak feliratkozva.

A vita folyamán a radikálszocialisták értekezletet tartottak. Kiadott kommunikéjkik szerint nem hoztak döntést és a ma esti végleges szavazás előtt még újból összejárnak.

Lehetséges, hogy a fegyveres szervezetek kamari vitája továbbhúzódik, mint remélték. Ha a vita ma nem nyer befejezést, keddtől délelőttönként folytatják a vitát befejezésig s délutánonként a költségvetést tárgyalják.

Irányadó körökben remélik, hogy a Laval-kormány 30 főnyi többséget szerez a fegyveres szervezetek parlamenti vitájának lezárását jelentő szavazáson, noha a radikálszocialisták egy része Laval azon elhatározása ellenére, hogy követelések legnagyobb részét teljesíti, nem fog ezúttal a kormány mellett szavazni. A közeljövőben egyelőre tart a feszültség, amelynek megszűnése a szavazás utáni időpontra várható.

A szenzációs fordulat

Párizs, december 6. (Rador.) A kamara mai ülésén a szélsőséges ligák ügyében folyó vita szenzációs fordulatot vett. A katonailag megszervezett csoportok: tüzkereszt, szocialisták és kommunisták vezetői sorra bejelentették, hogy lemondanak szervezeteik katonai jellegéről, hogy egyszersmindenkorra el-távolítsák a polgárháború lehetőségét.

Laval erre kijelentette, hogy örömmel veszi tudomásul az elhangzottakat és a kormány ebből a vita végén le fogja vonni a konkluziókat.

Az első szónok a mai ülésen Ybernegaray, jobboldali képviselő volt, aki a Tüzkereszt nevében válaszolt a szervezete elleni támadásokra. Védelmébe veszi de la Roque ezredesét, aki nem foglya bizonyos pénzügyi hatalmaknak, nem forradalmár, nem összeesküvő, nem is ellensége a mai rendszernek. A Tüzkereszt vezetője nem hódolója semmilyen oligarchiának. A szónok ezután ismertette a Tüzkereszt és a baloldali csoportok közötti konfliktusokat, így folytatta: „Akarjátok arcotokon újból a polgárháború fuvalatát érezni? Vajjon nem tudunk-e mi mentő gesztust mutatni? En itt hozom a Tüzkereszt választát: Mi a ligák feloszlását meg nem felelő intézkedésnek tekintjük, az igazi megoldás a lefegyverzésben van. Az összes ligákat és az összes egyenetek le kell fegyverezni.

Feszült érdeklődés közepette jelentkezett azonnal szólásra Léon Blum, a szocialisták vezére. Február 6-a előtt — mondotta — nem létezett Franciaországban semmiféle katonai jellegű liga és a baloldali szervezeteknek ma sincsen katonai, hanem kizárólag önvédelmi jellegük. Számunkra az egyéni lefegyverzésnek csak másodrendű fontossága van. Amit nem tudunk megengedni, az bizonyos katonai szervezett csoportok létezése, amelyek készek bármikor mozgósításra is. Mi hajlandók vagyunk arra, hogy kiküszöböljük szervezetünkben az önvédelmet is.

A kommunisták nevében Thorez csatlakozik Blum kijelentéséhez.

Egyhangú taps között Ybernegaray emlékedett újból szólásra és így kiáltott: „Ismétlem, hogy készek vagyunk szervezeteinkből mindent kiküszöbölni, ami azoknak katonai jelleget ad.

E pillanatban Laval áll fel és a kormány nevében örömmel veszi tudomásul a három párt szónokának kijelentéseit.

Ezután a szónokok Paganon belügyminiszterrel az élükön elállnak a szóól és az elnök az ülést berekesztette.

A délutáni ülésen bizonyos határozati javaslatokat fogtak az elhangzott kijelentések szellemének megfelelően megszavaztatni.

Párizs, december 6. (Rador.) A Le Populaire szerint Párizs közelében egy olasz származású szerelőnél, akit Rocchia-nak hívnak, két nehéz gépfegyvert, egy géppuskát, 30 löfegyvert, 20 revolvért és municiót találtak. Rocchia azt állítja, hogy fegyvereket gyűjt, mindemellett letartóztatják.

Forduljatok haladéktalanul a Zsidó Párt jogvédő irodájához szavazati jogotok megszerzése végett

Titulescu

A parlament naplóban fel van jegyezve, hogy Titulescut a Magyar Párt nyilatkozatára adott válasza után nemcsak a kormánypárt, hanem a jobboldali blokk képviselői is „hosszszantató és meg-megújuló ünneplésben részesítették”. A román külügyminiszter kétségkívül briliáns szónok, de a diplomácia inkább a hallgatás művésze és a genfi szónok sikereiben elkényeztetett Titulescu bizonyára nem szónoki dicsőségre aspirált, mi-dion a kisebbségi kérdés-komplexum kényes ügyében a lelkesedés viharait hívta elő a román reakció képviselőinek soraiból. Maga a külügyminiszter is már megragyanyszor nyilvánította álláspontját ebben a kérdésben és az, amit szerdán mondott, érdemében csak ismétlése volt előbbi nyilatkozatainak.

Uj volt azonban a forma, a kissé irkító, bár mindenesetre divatos köntös, amelybe mondanivalóit öltöztette.

Es ha a beszéd a határon túlra is szólt, nem valószínű, hogy ezt a formát a pillanatnyi nemzetközi helyzet tette volna alkalmassá. Az olasz—abesszin háború, a szankciók ügye, az angol—francia—olasz tárgyalások nemzetközi jelentőségével szemben hátérbe szorult az időben minden olyan megnyilatkozás és törekvés, amely a romániai kisebbségi kérdés különböző változataiban erőteljesebb hang megfogására alkalmas adhatott volna.

Ha tehát Titulescu mégis megszólalt, úgy bizonyára különös oka lehetett erre, amelynek politikai és lélektani összefüggéseit a román politika akágtáiban kell megkeresnünk.

A művész életét, lélektanát különleges normák szabályozzák, amelyek érvényesek a szó és a politika művészeire is.

Aldk Titulescut ismerik, azok tudják, hogy a külügyminiszter mennyire a művész szélsőséges érzékenységgel szokott reagálni minden kritikai hangra, amelyet személyével kapcsolatosan megütnek. Es nem útok, hogy a román szélsőjobboldal az utóbbi két esztendőben nem kímélte kritikáival a külügyminisztert, aki hónapokon keresztül a legélesebb támadások centrumában állott. A német orientációt kereső és az olasz fasizmus kegyeibe burakodó jobboldalnak újában állott Titulescu, aki nemcsak a francia orientáció és a Népszövetség békepolitikájának rendíthetetlen szövője volt, de egyúttal igazi européer is, a humanista gondolat, a demokratikus eszme és a parlamentáris rendszer őszinte híve. A jobboldal külpolitikai orientációjában és diktatórikus törekvéseiben egyaránt szembetűnő magától a külügyminiszterrel, kijátszotta tehát ellene a „szűdöböréne” durva, de annál hatásosabb vádját, és sajtójában nem emlékezett meg arról másképpen, min a franciarszági zsidó bankárok és szabadkőművesek nagykövetéről. Az ő számlájára írták az 1933-as Valda-kormány bukását, amelyet Valdának a vállalatok vezetőihez intézett híres körlevelével hoztak kapcsolata; az ő és a mögötte álló külföldi maffia kezét látták abban, hogy I. G. Duca becsületesen és energikusan hozzáfogott a reakció letöréséhez és a sinaiai tragédiát követő vizsgálat állítólag a külügyminiszter nevére is rábukkant a proskribált román politikások listáján.

Két év telt el időközben.

Es azóta bizonyára sok mindennek meg kellett változnia, ha most Titulescut „hosszszantató és meg-megújuló” taps és brávókiáltások fogadják a jobboldal összes pad-sorában. Talán a jobboldal is engedett valamely mérvességéből, hatalomrajtásának küszöbén érzi magát és időszerűnek találja, hogy lenyegesen egyet-mást demagóg ki-tűnéseiből. De mintha időközben a művész is legyelmesebben reagálna az addig fölényesen ignorált és komolytalanoknak tartott jobboldali kritikákra. Cuza professzor nem az „amant terrible” többé, akinek a Népszövetség elleni viharos kirohanásait válasza sem említtette az ország külügyminisztere, hanem komoly pártvezér, akivel kedélyesen elidiskult a parlamenti folyosó egyik intím zugában, sőt ebédre is vendégül lát. Es ha a kisebbségi kérdés kerül szőnyegre a kamarában, a külügyminiszter szólásra jelentkezik és a kisebbségi jogegyenlőség átjártzott dal-mását olyan kísérettel kontrapunktilozza, amely szférák zenéjének tűnik a jobboldal padjaiban.

Es ha változnak az idők és emberek, vál-toznak természetesen a kritikusok is.

mozdulat...
engeri hely...
ü gyakorl...
nem fogm...
n olasz m...
olyását...
közvetít...
fióhallgat...
arra követ...
s bejelent...
békét keres...
A Popo...
z egyik m...
elentést te...
kvánvága...
ntkezést fo...
végett, hog...
lasz-abessz...
patriárka...
at a Stefan...
eddig az...
állítás, hog...
ske eléri a...
Az utó...
talok hata...
lönözö te...
rokak tová...
ket a Ne...
lasz küld...
N
rijelentés...
rály egyen...
sról. A job...
mire Lup...
neg Gog...
unket, abba...
szólt...
tte, hogy...
ny párt...
egyezés ne...
vette a par...
elyen Tata...
ni. Az ért...
escu küllüg...
A kamara...
nás...
zági...
n
Egy dítte...
kimenet...
meghalt...
pont...
ra nézv...
scu pénzüg...
folytatott...
vezetőjé...
francia ko...
szöbbré ha...
ndult az...
al.
osz forrad...
k: Elfog...
ót, aki az...
a felkelés...
ot teljesít...
ány között...
örizze a fo...
okiadó B...
L. Pop...

a szigetországnak, mint most. A Bank of England trezorjaiban másfélmilliárd dollár értékű arany fekszik, a stabilizálási alapon és magánkézben szintén legalább annyi, úgyhogy Angliának több, mint három milliárd dollár értékű aranya van. Ebből kétmilliárdot azóta gyűjtött össze Anglia, mióta a font sterlinget elválasztották az aranyalaptól.

Különös, hogy éppen Anglia és Amerika halmozza az aranyat és még különösebb, hogy főleg azóta érték el az angol-szász országok aranytartalmak rekordmagasságot, mióta feladták az aranyala-

Hol vannak most veszélyben az aranykészletek? Az aranyváltás országokban: Franciaországban, Svájcban, Hollandiában és Olaszországban. Eltekintve Olaszországtól, ahol a háború miatt is fogy az arany, a francia, svájci és hollandi aranykészletek abban a pillanatban nyugton maradnának odahaza, amikor ezek a valuták „átvészlelik”. A nemzetközi valutapiac ugyanis már hónapok óta veszélyesen látja ezeket a valutáknak sorsát, mert gazdasági szempontból általában szükségesnek tartják a túlértékelést: pénzügyesek leértékelését. A francia kormány a legutóbbi parlamenti vita során már azt is bejelentette, hogy nem ellenezné a devalválást, ha az általános stabilizálás követné. Miután azonban Anglia egyelőre nem hajlandó stabilizálni, a nemzetközi tőke összevissza futkos a bintonság és a profit után és ennek az a következménye, hogy az arany azokba az átvészelt valu-

tákba szökik, amelyek mint a font és a dollár, már tul vannak a leértékelési folyamaton.

Az arany tehát nem véd meg a devalválás ellen. Ha Franciaország belső árnívója nem volna 25 százalékkal magasabb, mint a világpiaci árnívó, akkor nem kellenne sem 70, sem 80 milliárd frank értékű arany a frank paritásának védelmére, mert a francia hitelélet zavartalan funkcionálását a jelenlegi aranyfedezet feélével is nagyon szépen biztosítani lehetne. És ha a francia, vagy a holland és svájci áruk összhangban lennének a világpiaci árakkal, akkor az arany nem szökne Angliába és Amerikába.

Hogy ennek a zűrzavarnak mikor lesz vége, azt nem lehet tudni. Egyelőre nemzetközi együttműködésről a valutafronton szó sincs. Ehelyett mindenütt olyan defenzív intézkedések történtek, amelyek az illető államok valutáris helyzetének legjobban megfelelnek. Ha Amerika és Anglia, vagy Franciaország nem is sietnek feles aranyukból valamiképpen a tőkészegény országokhoz irányítani, hogy ezzel belekapcsolják őket az aranyalapon nyugvó valutáris körforgalomba, azért nem kell türelmetlenkedni. Mert hiszen, mint Svájc és Hollandia példái mutatják, még az sem biztosíték a valutáris zűrzavar ellen, ha minden bankjegy 50 vagy akár 100 százalékgig arannyal van fedezve. Nekünk nincs más tennivalónk, mint nyugodtan nézni a gazdagok viaskodását az aranyfronton és megvárni, amíg kijózanodnak és közös erővel hozzálátanak a valuták stabilizálásához.

Uj technikával a ruhafestés, Czink-nél nem drágább, vegyiszűrés csak jobb, mint bárhol!

Összehívták a Zsidó Párt erdélyi tartományi konferenciáját

A timisoarai konferencia és az erdélyi zsidóság önvédelmi harca jogainak és egzisztenciájának biztosítására

Cluj, december 6. A romániai Zsidó Párt történelmi küldetésének tudatában erőteljes akcióba kezdett a fenyegetett zsidó jogok és egzisztenciák megvédése érdekében. A Párt felelős vezetői legutóbb a Tatarescu miniszterelnök és Inculț belügyminiszter előtti audienciáról hívták fel a kormány vezetőinek figyelmét arra a céltudatos és látszólag a hatóságok által is támogatott zsidó tevékenységre, amely az országban a zsidó lakosság ellen folyik és mely az utóbbi időben bizonyos kormányzati és törvényhozási intézkedésekben is visszhangra talált.

Ezzel párhuzamosan a Párt elhatározta, hogy széles körben akciót indít a zsidó tömegek felvilágosítása és megszervezése érdekében. A párt központi vezetősége 1936 elejére országos pártkongresszust hív egybe. Ezzel egyidejűleg utasította az országos szervezeteit, hogy a kongresszus előkészítése továbbá a párt újjászervezése és az egyes országrészekben lakó zsidóság speciális helyzetének és kivánságának megvitatása végett országos konferenciákat tartsanak. Bucovina, a régi királyság és Besarabia zsidó szervezetei a párt tagozatainak élénk részvétele mellett meg is tartották már konferenciájukat.

Az erdélyi tartományi szervezet vezetősége a timisoarai megyei tagozat vezetőségével egyetértésben elhatározta, hogy az Országos Zsidó Párt erdélyi tartományi vezetőségének országos konferenciáját az év december 25-én délután 4 órai kezdettel Timisoaran tartja meg a következő napirenddel:

1. Elnöki megnyitó: dr Fischer József, tartományi pártelnök.
2. Az általános politikai helyzet: dr Fischer Tivadár, a Párt országos elnöke.
3. Az erdélyi zsidó kereskedelem és ipar helyzete: dr Nobel Sándor, Timisoara.

4. Az östermelő zsidók helyzete Erdélyben: dr Borgida József, Satmar.

5. A zsidóság és a többi romániai népkisebbségek: dr Marton Ernő, Cluj.

6. Ifjúsági referátum: Kaszner Rezső, Cluj.

7. Szervezeti és pénzügyi kérdés.

8. Esetleges indítványok.

Az erdélyi tartományi vezetőség utasította a megyei szervezeteket, hogy delegátusok nevét nyolc napon belül közöljék a tartományi szervezet központi irodájával (Cluj, Str. Saguna No 7.), ugyanakkor pedig felhívták a szervezeteket, hogy a külön elszámlálásra igényt tartó delegátusok nevét december 15-ig jelentésükkel be dr Nobel Sándornak, a timisoarai párttagozat elnökének (Timisoara, I. Bul. Regele Ferdinand 11.)

Az erdélyi párttagozat konferenciájának a romániai zsidóság mai helyzetében és kilátásaiban rendkívül fontosságu jelentősége van. Nem politikai megnyilatkozás és szűkebb pártkeretű korlátozó demonstráció kíván ez lenni, hanem az elemi jogait és egzisztenciáját védő zsidóság önvédelmi szervezkedésének egyik etapja. Érthető tehát, ha a konferencia iránt megkülönböztetett érdeklődéssel fordul Erdély és Bánát egész zsidósága.

RESTAURANT „COMERCIAL“

Lakodalmak és bankettek rendezését vállalom. ORADEA, Nagypiac tér. Volt Loyd kávéház helyiség. AXELRAD.

Szenzációs műsorszám!

Az Automobil Klubban

december 2-8-ig minden este fellép

ELLA ANTOSZOWNA

a Varsói Állami Operaház primaballerinája.

Ha olyan borotvaszáppant akar, melynek minden előnye megvan, kérjen DR. DRALLE BOROTVALÓKRÉMET tubusban. Meg lesz lepve kitűnő minőségéről. Valóságos élvezet vele borotválkozni. Kapható drogériákban és illatszertárakban.

Tatarescu személyesen akarja irányítani a parlamenti harcot

A miniszterelnök győzelmet és sikert ígér hűveinek

Bucuresti, december 6. A kormánypárt tegnapi értekezletén, amelyről távirati tudósítás alapján már beszámoltunk, Tatarescu miniszterelnök többek között a következőket mondotta:

— Senkinek sem szabad azok közül, akik akármilyen kicsiny, vagy nagy felelősséget viselnek a liberális pártban, hogy a nehézségek hullámai megfélemlítsék őket. (Taps.) Nehézségeink voltak tegnap, vannak ma és lesznek holnap. Vegyetek példát tőlem és munkatársaimtól. Minél hatalmasabb a nehézségek hulláma, annál erősebb bennünk az elhatározás, hogy helytállunk. Senkinek sem szabad habozni megtántorodni és ingadozni. (Taps.) Olyan híreket kapok, hogy az ünnepek után súlyos parlamenti harcok várnak ránk. Nem tudom, alaposak-e ezek a hírek. Amikor átvette a kormányrudat, szükségesnek láttam új politikai klímát létesíteni, igyekezve mindenkit „munkatársammá tenni”. Szükségesnek tartottam leszerelni minden gyűlöletet és minden szenvedélyt. Ma is ez az álláspontom. A fenyegetéseket, amelyekkel elhalmoznak, le fogom fegyverezni és azt hiszem, hogy ezekben a súlyos órákban, amikor a belső és külső problémák nehézségei okoznak mindnyájunknak gondot, mindenki együtt fog működni kormányunkkal és senki sem fogja szabotálni vagy megbénítani munkánkat. De ha mégis harcra kerülne a dolog, én nem fogok kitérni annak útjából.

— Mint a költő mondja, örömmel fogom seregeimet vezetni, hogy békét szerezzek vagy háborút csináljak. Remélem, hogy január 15-ig egy nagy feladatot fogok teljesíteni, a hadsereg felszerelésének programját. Remélem, hogy ez időpontig megvalósítom az én programomat, amíg az Önök is, mint azt rövidesen ismertetni fogom a szakszolgálat előtt. Ez a hadfelszerelési program a mi kormányunk és pártunk dicsősége.

— Azután majd kevésbé elfoglalt ember leszek, akkor majd személyesen irányíthatom a parlamenti harcot kormányzásunk védelmében. Ismétlem, nem fogjuk elhagyni helyünket, míg nem fejeztük be

küldetésünket — fejezte be beszédét Tatarescu a többség óvációi között. Támogassátok a párt egységét és távolítsátok el minden intrikát, akár honnan is származik az. Menjétek a győzelemnek bizonyosságával, mert azt én garantálom.

Ezután a szenátus és kamara elnökei biztosították Tatarescut a kormánypárt tagjainak hűségéről.

A kamara hétfőn fogja folytatni a felirati vitát, amikor Goga tegnap megkezdett beszédét fogja befejezni. Kedden Cziza szólal fel, szerdán Mihalache.

A felirati vita befejeztével a kamara közigazgatási reformot fogja tárgyalni.

Bucuresti ügyek elintézését

vállalja: HATSZEGI ERNŐ, Str. Cobalcescu 52.

Zion Lloyd

BUCURESTI, I. Cal. Victoriei 33

Direktor: M. Jampolski.

Megrendez és közvetít a legelőnyösebb feltételek mellett utazásokat.

Palesztinába

és a Közel-Keletre a Dacia, Carol I., Polonia, Har Zion és Har Carmel hajókon. Kérjen az utazással kapcsolatos minden kérdésben felvilágosítást és prospektust! Képvisele Cluj, Mureș, Someș, Bistrița és Salaj vármegyék részére:

Dr. Neumann Vilmos Cluj, Str. Berthelot 12. Tel. 6-10

Az al

Cluj, decembe legutóbbi száma nacional tárnis vezetője rendkívül komoly visszhangra emelkedett a politikai sajtóban fogásával és el Banciu azt követő párt, mint az ország szervezete a diktatórikus tett szabadságjogok küzdelmek és s a a national tárnis „Alkotmányos ben Banciu — a tache pártját ill selével és szent lamenben, a job sával szemben nisták a legap kormányzati p a Cuza-Vaida egybeforrottság. erőteljesen igye tani, míg a nat nézi az esemén ményben álland jelentsen; az es passzív pártok nagy pártok te

A na laszta vitás

Ugy látszik, h az egyesülés elő passzivizmusána ifjúság azonban val, az aktivist amely azután az egyesülésre. ma ugyancsak a ségéről. Tevéke beindítását érték fenziwa nap-nap meg kell, hogy hatalom megf mételnök a hibó cia követett el B magatartás az a a jobboldal előt vezetőségnek vá a lemondás köz

A na vista

Az Adeverul Axente Sever B rint preludivum ifjúsági megmoz pártion belül. E és nem egyéni elleni szükségé valja, abban a erők összpontos vára van szüks politikai sósésé ellen. Axente követni, mert azt, hogy akár szünet létszátat tatórikus törekv van, hogy nyilt hozás Maniuhoz generáció társ ekevelet és k k készségét a den

Az ifjúság bírálataból és a jelensége nek E pillana'ban a készil Erdélybe pontosan a né a müncheni pu amikor a szi- ler és társai megeket. Logik tenni a nationa helyzettel szeml mányval és a jobboldali jele nra. A várako kedés a németo lantón. Ott H amindő a dem kezdek vele — a jobboldali bl politikai báz'sa telektuális ré amelyet közele tanácsok tanít blokk csak abb Erdélyben, ha szavonulna és

Az erdélyi nacional-caranista ifjuság aktiv harcot követel a reakció és a diktatórikus törekvések ellen

A párt ifjusága a demokrácia nyílt kiállítását követeli a jobboldali mozgalmak ellen

Ciuj, december 6. A Románia Noua egyik legutóbbi számában Axente Sever Banciu, a nacional-taränista intellektuális ifjuságának vezetője rendkívül érdekes cikket ír, amely komoly visszhangra talált a bucaresti demokratikus sajtóban is. A jobboldali pártok összefogásával és előretörésével szemben Axente Banciu azt követeli, hogy a nacional-taränista párt, mint az ország legnagyobb demokratikus szervezete, lépjen akcióba és mentse meg a diktatórikus törekvések elől a veszélyeztetett szabadságjogokat, amelyeket oly hosszú küzdelmek és súlyos áldozatok árán harcolt ki a nacional-taränista párt.

„Alkotmányos szempontból — írja cikkében Banciu — a kormányutódlás csak Mihalache pártját illelheti meg, amely 43 képviselővel és szenátorral van képviselve a parlamentben, a jobboldali blokk 29 reprezentatívával szemben. Ezen felül a nacional-taränisták a legpróbb részletekig kidolgozott kormányzati programmal rendelkeznek, míg a Cuza-Vaida-Goga fronton hiányzik az egybeforrottság. A jobboldali front azonban erőteljesen igyekszik új tömegeket mozgósítani, míg a nacional-taränista párt télenül nézi az eseményeket. A politika végeredményben állandó mozgást, akciót kell, hogy jelentsen; az események el szoktak húzni a passzív pártok fölött. A kispártok várják, a nagy pártok teremtik az eseményeket.

A nacional-taränista pártnak választania kell a passzivitás és aktivitás között

Ugy látszik, hogy a nacional-taränista párt az egyesülés előtti erdélyi román nemzeti párt passzivitásának vonalán mozog. Az akkori ifjuság azonban, élén Maniuval és Vaidával, az aktivista taktika bevezetését kérte, amely azután előkészítette a román lelkeket az egyesülésre. A nacional-taränista ifjuság ma ugyancsak aktivizmusát kér a párt vezetősegtől. Tevékenység alatt erőteljes offenzíva beindítását érik a diktatura ellen. Ez az offenzíva nap-nap után erősödő tempójával meg kell, hogy hozza a párt győzelmét és a hatalom meghódítását. Egyébként megismételni a hibát, amelyet a német demokrácia követett el Hitlerrel szemben. Minden más megatartás az offenzíván kívül lemondást és a jobboldal előtti meghajlást jelent. A pártvezetőségnek választania kell az offenzíva és a lemondás között.

A nacional-taränista ifjuság aktivista követelése

Az Adeverul mai számában kommentálja Axente Sever Banciu cikkét, amely a lap szerint prelüdiót jelent egy nagyobb szabású ifjusági megmozdulásnak a nacional-taränista párton belül. Banciu cikke nem izolált hang és nem egyéni vélemény. A jobboldali blokk elleni szükségességét a párt egész ifjusága vallja, abban a hitben, hogy a demokratikus erők összpontosítására és állandó offenzívára van szükség az összes szármayakon a politikai sötétség és a jobboldali félrevezetés ellen. Axente Banciu cikket mások fogják követni, mert megengedhetetlennek tartják azt, hogy akár egy pillanatig is a fegyverszünet látszatát keltsék a reakció és diktatórikus törekvésekkel szemben. Arról is szó van, hogy nyílt levelet intézzen Mihalachehoz Maniuhoz, amely tartalmazza az ifjabb generáció társadalmi és programmatikus törekvéseit és kihangsúlyozza az ifjuság harci készségét a demokrácia frontján.

Az ifjuság nyílt levele a helyzet alapos körülményekből és a román közélet tényeinek és jelenségeinek komoly analizéséből indul ki. E pillanatban a jobboldali blokk offenzívára készül Erdélyben és a reakció mozgalom pontosan a német nemzeti szocializmusnak a müncheni puccs utáni helyzetében van, amikor a szjt-tevékenységből kilépve, Hitler és társai elindultak meghódítani a tömegeket. Logikus a kérdés, hogy mit akar tenni a nacional-taränista párt ezzel az új helyzettel szemben. A párt eddig csak a kormányt és a liberális pártal harcolt és a jobboldali jeleiséget csaknem teljesen ignorálta. A várakozás álláspontjára való helyezés a nemzeti harca megismélését jelentené. Ott Hitler nem vették komolyan s emiatt a demokratikus pártok foglalkozni keztek vele — már késő volt. E pillanatban a jobboldali blokknak nincs társadalmi és politikai hátsza Erdélyben, s inkább az intellektuális réteg egy részére támaszkodik, amelyet közelebből érdekel az igazgatósági kérdések tanálmeneinek kérdése. A jobboldali blokk csak abban az esetben tudna hódítani Erdélyben, ha a nacional-taränista párt visszavonulna és szabad utat engedne a sötét

demagógiának, ahelyett, hogy felvilágosítaná a tömegeket.

Tisztulási folyamat a heterogén pártban

Igy vélik meg a helyzetet Ciujon. A Mihalachehoz és Maniuhoz intézendő nyílt levél ennek megfelelően a párt mozgósítását kívánja és politikai aktivizmust, ennek összes konzekvenciáival. Az ifjuság akciója valószínűleg változásokhoz fog vezetni a párt-keretekben, amelynek érettebb elemei sem lelkiileg, sem ideológiailag nincsenek mindenütt felkészülve arra, hogy kemény és elhatározó harcot szervezzenek meg a reakciók áramlatok ellen. Sorakban sok a hetero-

gén és, ingadozó elem s főleg sok az intellektuel, akik előbbre helyezik a szemléltő kényelmes álláspontját, a kockázatokkal és áldozatokkal járó harci tettekkel szemben. Már pedig egy olyan küzdelmet, amely a demokratikus intézmények megvédését és megrövidítését célozza, nem lehet fáradt pártkeretekkel lefolytatni. Eppen ezért az ifjuságnak biztosítani kell a vezető helyeket ebben a harcban. Meg kell adni a lehetőséget arra, hogy a párt klasszikus kereteit felfrissítsék. Amennyiben ez a kívánság teljesülni fog, úgy a nacional-taränista párt harcának sikere sem maradhat el. Az obskur politikai törekvések sokkal hamarabb likvidálhatók lesznek, mint ahogyan azt sokan hinnék.

„LYON” Szálloda „VENETIA” Szálloda
Bucuresti, Calea Grivitei 90. Bucuresti, Str. Pictor Grigorescu 12.
Teljesen átalakítva
Hideg-meleg víz, központi fűtés, lift. Szobák 70 lejtől kezdve.

„Negyedzsidók” nem köthetnek egymással házasságot Németországban

Frick miniszter feltűnő magyarázata az új zsidótörvényekről

Berlin, december 6. A nürnbergi zsidótörvények magyarázatáról és alkalmazásáról irt hosszú cikket dr. Frick birodalmi miniszter a „Deutsche Juristen-Zeitung” december elseji számában. Hangsúlyozza, hogy „a zsidókat Németországban nem szabad elvágni az életlehetőségeiktől”. A törvény különbséget tesz a német államhoz tartozókat (Staatsangehörige) és a birodalmi polgárok Reichsbürger) között. Csak a birodalmi polgárnak van polgárjoga.

Aki nem tartozik a német fajhoz, vagy a rokonfajokhoz, az nem lehet birodalmi polgár, „de ugyanez áll más fajokra is, amelyeknek vére a német vérről nem rokon, így például a cigányokra és a nérerekre”. Megállapítja Frick, hogy a német nép különböző fajokból áll, de „mind ezeknek a fajoknak sajátossága, hogy vérük megfér egymással és a vérkeveredés következtében nem lépnek fel gátlások és feszültségek — ellentétben a nem fajokon vérük keveredésével”. Frick szerint a némettel rokonfajuk teljesen egyenlő elbánásban részesülnek a németfajukkal.

Ezután részletesen foglalkozik Frick a zsidó fogalmának meghatározásával, majd még részletesebben a „keverékek” (Mischling) problémájával. Zsidónak tekintendő mindenki, akinek három fajzsidó nagy-

szülője van, akinek azonban csak egy, vagy két nagy-zsidóje volt zsidó, azt különleges elbánásban kell részesíteni. Ezek a „Mischling”-ek, miután nem zsidók, nem kerülhetnek a zsidókkal egyenlő elbánás alá, de miután nem is németek, velük sem lehetnek egyenlők.

Mindenesetre megvan az elvi lehetőségük arra, hogy megszerezzék a német polgárjogokat, de nem lehetnek közhivatalok és a nemzeti szocialista párt tagjai. Általában az az elv, hogy a kevertfajúak tömegét minél hamarabb eltüntessék. Azokat a Mischlingeket, akiknek tulnyomó a zsidó vér, zsidóhoz számítják. Azoknak viszont, akiknek csak két nagy-zsidóje volt zsidó, külön engedéllyel szabad németekkel házasságot kötniök. Egymás között akadálytalanul köthetnek házasságot, de orvosi megállapítás szerint a Mischlingekek egymás között kötött házasságából csak egészen kisszámú utódok születnek.

Egészen különleges elbánásban részesülnek azok a kevertfajúak, akiknek csak egy nagy-zsidóje volt zsidó. A kormány meg akarja könnyíteni, hogy ezek felszívódjanak a német fajba és ezért akadálytalanul házasságot köthetnek fajtisza németekkel, az viszont megtiltja a törvény, hogy egymás között házassodjanak.

Milyen rendelkezéseket foglal magában Pop Valer sajtó- törvényjavaslata

Dinu Brätianu is a javaslat ellen foglalt állást

Bucuresti, december 6. (Az Uj Kelet tud.) A fővárosi lapok jelentései szerint Pop Valer igazságügyminiszter sajtótörvény-tervezete elkészült. A javaslatot az egyes miniszterek rendelkezésére bocsátották, hogy megtehessék észrevételeiket. A kormány azon ígérletét azonban, hogy a sajtótervezetnek véleményét is meg fogják hallgatni, nem váltották be. Nincs kizárva, hogy a kormány csak akkor fogja nyilvánosságra hozni a törvénytervezetet, amikor az végleges formát ölt a minisztertanács jóváhagyása által.

A törvénytervezetről sokat beszélnek

és különböző verziók vannak forgalomban afelel, hogy milyen rendelkezéseket tartalmaz. Egyelőre csak azokról a pontokról lehet beszélni, amelyeknek tartalma a sajtó tudomására jutott. Beavatottak tudni vélik, hogy a törvényjavaslat új szövegéből kihagytak sok olyan alkotmányellenes rendelkezést, melyek a javaslat első szövegében szerepeltek. Így kiküszöbölték azt az intézkedést is, mely megtiltotta volna az álnevek alatt és névtelenül irt cikkek közlését.

A törvényjavaslat azonban magában foglal más olyan rendelkezéseket, amelyek

Négy év óta semmi reumatikus fájdalom

Egy 70 éves ember dicséeri Kruschen

Képes a napi munkára

Egy ember, aki sokat szenvedett reumától, írja:

„Evek óta szenvedtem reumában és egy alkalommal 9 hétig őriztem az ágyat. Ezelőtt 5 évvel kaptam a tanácsot, hogy Kruschen söt próbáljak meg. Követtem a tanácsot és azóta megszaktítás nélkül szedem e sokat Kruschen csodákat művelt. Négy év mult el azóta és egyetlen reumatikus rohamom sem volt. 70 éves vagyok, igen jól érzem magam, munkaképes vagyok, hála a Kruschen sok csodálatos hatásának”. — A. S.

Ha tisztában lennénk azzal, hogy a „mindennapi kis adag Kruschen” éppen olyan fontos a test belső tisztasága szempontjából, mint a szappan és a víz a külsőjéből, úgy a székrekedés, epegyöcsök, reuma, ismétlődő lumbágó nem okoznának annyi szenvedést.

Ha a kiválasztószervek nem működnek rendesen, úgy az annyira káros hagsav felgyülemlik és tühegyes kristályok formájában ülepedik le a szövetekben, izmokban és ízületekben és okozza az elviselhetetlen reumatikus fájdalmakat.

A Kruschen só két alkotórésze képes feloldani a hagsavakat. A többi alkotórésze segít a szervezetet, hogy ezeket a feloldott kristályokat a természetes utakon kiválassza.

A Kruschen só több mint 120 országban árulják és most Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában nagyüvegenként 95, kisüvegenként 60 lejért kapható.

béklyóba kötik az irás szabadságát és melyek alkalmasak arra, hogy megakadályozzák az újságírókat kritikai és ellenőrző hivatásuk teljesítésében. Így például a törvényjavaslat egyik szakasza így hangzik:

„Az, aki sajtó útján olyan cselekményt ró valamely személy terhére, mely cselekményt bünténynek minősít a törvény, anélkül, hogy bünygyi eljárás volna folyamatban az illető személy ellen, köteles a megvádolt felhívására 24 órában belül a felhívás kézhezvétele után jelentést tenni az esetről a nyomozó hatóságoknak a büntető eljárásról szóló törvénykönyv 183. szakasza értelmében, mellékelve a bizonyítékokat és előadva az összes információkat.”

Egy ilyen törvény arra volna alkalmas, hogy felbátorítsa a visszaéléseket a közélet különböző pontjain, nem beszélve annak alkotmányellenes jellegéről. Ezért, ha a parlamenti képviselők meg is szavazzák a törvényt, ami nem valószínű, a semmitőlsek támadná azt meg alkotmányellenes jellege miatt.

A törvényjavaslat-magában foglal olyan intézkedéseket, amelyek jószándékuak lehetnek, de nem alkalmazhatók. Ilyen például az a rendelkezés, mely megbüntetni kívánja az újságírókat, aki magánembertől rekompenzációt fogad el valamely cikkért, amit lapjában közöl. De a törvényhozó a békeidőbeli katonaszökevényekre is gondolt. Így például az a 21 éves fiatalember, aki megszökik a katonai szolgálat elől, sohasem lehet újságíró. De hogy jön ez a sajtótörvényhez? Ha a törvényhozó súlyos büntetéseket akar kiróni, úgy akkosson erre egy külön törvényt. Mert Pop Valer sajtótörvénye azt jelentené, hogy a dezertőr lehet ügyvéd és lehet tisztviselő, csak újságíró nem. Ez viszont nevetséges.

A törvénytervezetről azonban csak részleteket tudnak a lapok, ennek teljes szövegét nem ismerik. Annyi bizonyos, hogy Pop Valer tervezete vita tárgyat képezi úgy a kormányban, mint a liberális párt berkeiben. A kormányban Iamandi fejti ki a legélesebb ellenállást a törvényjavaslattal szemben, viszont a Dimineata mai számában tudni véli, hogy Dinu Brätianu is elégedetlenségét fejezte ki Pop Valer törvényjavaslata iránt és nem hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy ilyen törvényjavaslatot nyújtson be a kormány a parlamentnek.

SPORT

A tizenöt éves Haggibbor

Cluj, december 6. (AZ Uj Kelet tud.) Tizenöt éves jubileumára ül össze vasárnap a Salom Club elegáns nagytermében a Haggibbor sportegyesület. A sportegyesület vezetőjével pedig együtt ül ünnepeit Cluj zsidó társadalma, a társadalmi egyesületek, a no. tabilitások, a zsidó közélet irányítói és az egyesület tagjai. Tizenöt. eredményekben gazdag év után, ha a körülmények folytán szerény keretek között is, de belülről annál melegebb, annál szíveleesebb és lélekemelőbb alkalomra telik meg vasárnap a díszterem, hogy ünnepeit és ünneplő felolvójanak az ünnepélyes alkalom áhítatában.

Tizenöt év a zsidó sport szolgálatában olyan érdem, amely mellett nem lehet szó nélkül elmenni. A Haggibbor tizenöt éves múltján olyan eredményeket mutat fel, amelyek becsületre válhatnak bármely évtizedes mul tál rendelkező egyesületnek is. Gondoljunk csak a megalakulást követő futball-sikerekre, amikor nemcsak a beföldön, de az ország határain túl is csengő, kitünő márká volt a Haggibbor futballcsapata. Majd a tenisz-, vívás-, asztalitenisz-, atlétika-, torna, s.b., stb. sikerek amelyek lassan-lassan rakták egymásra szerzett pontok, kupák, diplomák és érmekből az az acélbázist, amelyen a tizenöt éves jubileumát ünneplő Haggibbor ma áll.

Különös, de szerencsés véletlen, hogy a Haggibbor jubileumi ünnepe egybeesik a zsidó sport újjászülési mozgalommal. A sport-beli eredmények végeredményben muló sikerreim túl, a Makkabi Világszervezet bő szellemi és fizikai program-mal termékenyítette meg a zsidó alá tömörül zsidó sportegyesületeket. A zsidóság galutbéli sorsa, a zsidó jövő, az épülő Palesztina problémái képezik az alapját annak a programnak, amellyel a Makkabi Világszervezet a zsidó sportegyesületek eddig használt tankönyvét kibővítette. És ezzel pozitív, a zsidó életre fontos kihatással levő munkába állította a zsidó sportegyesületeket. Ennek a mozgalomnak szele Erdélybe, majd Clujra is eljű ott. És állapítsuk meg örömmel: a Haggibbor kompetens vezetői megértették az idők parancsát és a lehetőségek szerint igyekeztek mind többet a többet megvalósítani az előttük fekvő, a zsidó jövővel szorosan összefüggő Makkabi programból. A Makkabi program tehát a gyakorlatban is bevonult a Haggibborba is. Eredményei pedig, olyan vezetőség mellett, mint amilyennel a Haggibbor rendelkezik és amelyhez hasonló minden bizonnal újra választ, igen rövid időn belül mutatkozni fognak. Ez pillanatig sem kétséges. Mert a Haggibbor tizenöt éves múltja, ezen idő alatt elért eredményei arra predestinálják, hogy azt a vezető pozíciót, amelyet Erdély zsidó spor-jában eddig joggal elfoglalt, megtartsa és továbbra is új mutatókkal szolgáljon az erdélyi zsidó társaságoknak, azon az uton, amelyet a zsidó sport számára a Makkabi Világszervezet programja kijelölt.

A Makkabi Világszervezet programját szem előtt tartva, az eljövendő új vezetőségre komoly szerep hárul. Különösen szem előtt kell tartani azokat a sportágakat, amelyek tömegeket foglalkoztatnak. A tornaszakosztály érdekében semmi áldozattól nem szabad az új vezetőségnek visszariadnia és lehe övé kell tennie, hogy a cluji zsidóság minél szélesebb rétegeit egyesítse ez az ifjúság komoly testi nevelését végző szakosztály magában. Meg kell találni a módját annak, hogy az az akció, amely torna terem építését célozza, minél hamarabb elérjen céljához, mert ez elengedhetetlenül kelléke annak, hogy a Haggibbor általános testnevelési programját megvalósíthassa. A futballal szemben megnyilvánuló, néhol alapos tartózkodás ellenére, lehe övé kell tenni, hogy ez a szakosztály, amely népszerűsége révén ugyancsak nagyobb tömegek foglalkoztatására képes, működésében ne legyen akadályozva, mert az itt sport-belleg foglalkoztatott ifjakat körültekintő taktikával kitűnően fel lehet használni a jellemzősítő, szellemi program céljára. Meg kell találni a módját, hogy a leg-egészségesebb sportágban: az uszásban a Haggibbor valamennyi aktív sportolója ké-

pezesse magát. Súlyt kell helyezni arra, hogy azok a sportágak, amelyek a nők sport-beli foglalkoztatását elősegítik: mint Hand-ball, Kor-ball, Hazenna rövidesen életre hívassanak, hogy ezen a téren is keretek álljanak rendelkezésre. Végül a meglévő szakosztályokban, mint: tenisz, vívás, asz-alite-nisz, turisztika gondoskodni kell arról, hogy a meglévő anyag fiatal elemekkel frissítessék fel, hogy az utánpótlás-kérdés biztosítva legyen.

Nagyjában ezek azok a kérdések, amelyeken a Haggibbor sportbelő jövője megfordul. Szellemiek érén a Makkabi kitünő utmutatóval szolgál. Azt fölösleges mondani, hogy ezek a programpontok maradék nélkül meglesznek valósítva. A Haggibbor tradíciói, vezetőségi gárdája garancia erre.

Ha a tizenöt éves jubileumát ünneplő Haggibbor teljesítményeit méltajuk, nem mulaszhatjuk el pár sorban megörökíteni annak nevét, akinek ebben a szép és gazdag múltban oroszlanrésze van. A Haggibbor tizenöt éves múltján szereplő sikerek az immár hat éve elnökösködő dr Erős Vilmos rendkívül sokoldalú, lelkes, fárad-ságot nem ismerő buzgalomhoz fűződnek. Erős Vilmos dr hat éven keresztül a futballpályán, vívóteremben, teniszpályán, egyszóval ott, ahol a cluji zsidó színek jelen voltak, együtt örült és szomorkodott a versenyzőkkel. Kitünő képzettsége, diplomatikus felépése, a zsidó ügyek iránti hálálán szeretete révén a Haggibbor mai társadalmi pozíciója, sport-körökben elismert tekintélye az Erős dr tevékenységének köszönhető. Erős Vilmos dr elnökségéhez a Haggibbor legnagyobb sikerei fűződnek, mint: a vívók országos és többszörös kerületi bajnoksága, az asztalitenisz-gárda országos és ugyancsak többszörös kerületi bajnoksága, a teniszgárda számtalan országos relációkban is feltűnő helyezése, a vízpológárda cluji második helyezése és nem utolsó sorban a kéthónapos tornaszakosztály 137 tagja (amelyek között 37 egészen apró gyermek), mind-mind az Erős dr áldásos tevékenységét dicséri. Különösen örvendés, hogy az új célkitűzések előtt álló Haggibbor vezetője az Erős dr kezében van letéve.

Igazságtalanságot követnénk el azonban, ha a múlt méltatása alkalmából megfedekezünk Radó Ernő társelnökről, aki hangya-

Ünnepi ajándéknak NIVEA

Mert a Niveával örömet szerez. Akár Nivea Crème, -fogpaszta, Nivea-szappan-gyermekszappan vagy más Nivea készítmény legyen az, mindig nagy öröme szolgál annak, aki kapja, mert az ajándék hasznos is. A Nivea készítmények tényleg jók és olcsók!

Nivea-Crème: Lei 16. — 72. — Fogpaszta nagy tubus Lei 22. — Szappan és gyermekszappan: Lei 26. — Furdoszappan: Lei 42. — darabonként.

szorgalma, zsidó szere te és buzgalma révén egyike volt a Haggibbor vezetősége legaktívabb tagjának. A Haggibbor népes, lelkes vezetőségi gárdája élén Erős dr mögött Radó Ernő örökre beírta nevét a Haggibbor történelmébe.

De nem feledkezhettünk meg ebből az alkalomból azokról sem, akik ezt a sportegyesületet utjára bocsátották: elsősorban dr Weisburg Chairról, dr Fischer Tivadarról, dr Fischer Józsefről, Stotter Aladárról, Noszin Mórról, stb., stb., akiknek mindannyiuknak komoly érdeme van abban, hogy a Haggibbor ilyen gazdag múlt uán tizenöt éves jubileumát ünneplheti.

A Haggibbor tizenöt éves jubileuma alkalmából az ünneplő cluji zsidó társadalommal együtt az Uj Kelet is köszönti a jubiláló zsidó sportegyesületet. (w—)

Változás a G. B. L. harisnygyár vezetésében. Gustav Adolf Bahner vezérigazgató elhalálozásával a G. B. L. harisnygyár vezetését Wilhelm Ailmang igazgató vette át.

A cluji Banca Agrara rendezte a kincstárval szemben fennálló 82 millió lejes tartozását. A cluji Banca Agrara még évekkal ezelőtti megállapodást kötött a jegybankkal és az államkincstárral, melynek értelmében a bank és az égisze alá tartozó iparvállalatok immobilis váltóstockját a kincstár vette át. Ezt a megállapodást memrégiben ismét revizió alá vették és új egyezséget kötöttek. E szerint a Banca Agrara visszakapja a jegybanknak annakidején leszámitolt és az államkincstár által a jegybanktól átvett 82 millió lej összegű immobilis váltóstockot. Ennek ellenében a bank a kincstárnak 17,250,000 lejt fizet, melyből 1,150,000 lejt azonnal készpénzben, a fennmaradó összeget pedig 28 félévi részletben. A bank átadja ezenkívül az államkincstárnak cluji, Str. Babes 15 szám alatti, valamint timisoarai, ocnamuresului és tg.-m-uresi ingatlanait 7 millió lej összértékben. A készpénztartozás fedezésére ezenkívül bekebelezett az a bank a kincstárnak a Str. Memorandului 22 sz. alatti székházára, valamint a Város Téglaiipar és az Iris porcellángyár ingatlanaira, amelyek a bank érdekltségében működnek. Az intézet kötelezte magát, hogy a Creditul Industrial kivételével egy éven belül az ingatlanain szereplő összes bekebelezett tartozásokat törölteti.

A francia fasiszták vezére gazságnak nevezi a fajelméletet

Párizs, december 6. La Rocque, a francia tüzkeresztesek vezére, nyilatkozatot közöl a Le Journalban. Kifejti, hogy az utóbbi napokban olyan híreket hallott, melyek szerint a felekezeti kérdésekben a hillerizmus befolyása alatt állana. Ehhez szükségesnek tartja kijelenteni: „Nem áll szándékomban kritizálni vagy lebecsülni a németországi dolgokat, annyit azonban mondhatok, hogy azoknak semmi köziük nincs az emberiség törvényeivel. Franciaországban a faji politika nem volna más, mint üres utánzás, amely teljességében természetellenes. En magam a fajelméletet és annak politikai irányvonalát gazságnak, ostobaságnak és megengedhetetlen igazságtalanságnak tartom”.

Románia résztvesz a tel-avivi mintavásáron

Tel-Aviv, december 6. A telavivi Palatin szállóban Dizengoff polgármester, Bercovici és Botez román konzulok részvételével értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy Románia résztvesz a telavivi árumintavásáron, amit májusban tartanak meg és pavillont is épít a vásár területén.

— Pénzhamisítók fogott el a cluji rendőrség. A III. kerületi rendőrkormányzó társaság ma egy Szabó Péter nevezetű Cara, cluj megyei községbeli lakost hoztak be, akit egy piaci árus jelenített fel, haogy hamispénzeket hoz forgalomba. A rendőrségen kikürtették Szabó Péter zsebeit és 10 darab hamis 10 lejest és hat hamis százelejt találtak nála. A rendőrség erélyes nyomozást indított be annak megállapítására, hogy vajjon a legutóbbi időkben forgalomba hozott hamispénzeket nem Szabó Péter állította elő?

LEGUJABB SPORT

Haggibbor—Avram Iancu bajnoki labdarugó mérkőzés múlt mára kitűzve, az Avram Iancu meg nem jelenése miatt azonban a kiküldött játéklevezető a szabályok szerint előírt várakozási idő után a Haggibbor jelenlétében a mérkőzést lefújta. Nem lehet vitás, hogy a mérkőzés két pontját a Haggibbor megkapja.

KÖZGAZDASÁG

Az aghiresi villamosművek segítségével elektrifikálják Baia-Mare környékét

Két hettel ezelőtt fontos tárgyalások színhelye volt Baia-Mare. A megbeszélések alkalmával, amelyen többek között résztvettek: Monteur mérnök, a bruxellesi Electrobél társaság közep európai igazgatója, valamint a Ganz villamosági társaság bucaresti igazgatóságának egyik vezető tagja is, a baiaimarei és környéki ipari vidék elektrifikálásának kérdésével foglalkoztak.

A tárgyalásokba bevonták az állami aranybányák igazgatóságát, a Phönix vegygyárat, a két francia aranybányatársaság vezetőit és több malomvállalat képviselőjét is. Ezeknek a megbeszéléseknek a során megállapítást nyert, hogy a már működő ottani villamosművek évi motorikus ereje 800 ezer kilowatt, amely ennek a vidéknek folytonosan növekvő energiaszükségletét rövidesen egyáltalában nem tudja fedezni. Az aranytermelés vett főleg az utóbbi időkben oly rapid lendületet, hogy új energiaforrásokról feltétlenül gondoskodni kell. A szakértők megállapításai szerint Baia-Mare környékének elektrifikálásához rövidesen mintegy 15 millió kilowatt villamos energiára lesz szükség évente. Mnhogy ennek a biztosítása új villamosművek felállítására révén horribilis költségeket emésztene fel, az Electrobél társaság, a Ganz társasággal egyet érve oly javaslatot és tervet készített, mely szerint Baia-Mare környékét a

clujmegyei Aghires községben lévő és a Sorecani társaság vezetése alatt álló hőerőtelep részéről látnák el villamos árammal.

Értesüléseink szerint erre nézve az érdekeltek között elvi megállapodás jött létre, melynek perfektuálása esetén a tavasz folyamán a szükséges munkálatok már kezdetüket is veszik.

Rövid hírek a textilpiacról. Dr Schwartz Béla, a timisoarai Schwartz és Kain cég tagja, a vállalatból kilépett és saját neve alatt rövidáru nagykereskedést nyitott. — Fusul S. A. Galați cégelnevezéssel, 2 millió lej alapítókével új vállalat alakult, amely selyem- és gyapjufonalak feldolgozásával fog foglalkozni. — Tesátura Călărasi érdekltségében a közeljövőben új szövőgyár létesül 4 millió lej alapítókével. — Marobin S. A. R. Bucuresti szövet és konfekcionagykereskedés, amely 2 millió lej alapítókével működik, most építi ki erdélyi fiókhálózatát, melynek során a következő városokban állít fel eladási lerakókat: Turda, Timisoara, Tg.-Mures, Lugoj. A turdai fiók most áll bejegyzés alatt.

Ne hagyja magát befolyásolni, mert valódi gyermekhintópor

Stofer

1 doboz Lei 16.

DOROTHEUM

Piața Unirii 22.

Karácsonyi korbát. és ruhaszükségletét legmáltányosabban a „DOROTHEUM” cégnél szeresheti be.

Japán vona

Mull amerikai cáfofiak, ho

Peking, decer körök megcáfoltulimátumot külnak az északki miája ügyében. az önállósági mlan.

Washingtoni Hull államtitkáta az ufjágirók kedéséről:

— Japán ma van a szerződés elvével. Az Egy nagyhatalmak i volkelet kivétel kor a helyzet mányinak meg ni a szerződése geit, mert csak jáleledéshez jut zalmat állandós

Tokiói jelent ilve Washing dell Hull által kinai problémá re, amit a kiler szegése jelent, hogy azok figy teni Japán szá nisztérium eg zottja kijelente tekinti a kilenc valamint a Távményt olyanok a jelenlegi h

Láz

Tov

London, decer érkezt jelentés folyik az arabo tációja, amelye azoknak a hat nek érdeklükben angoi fenhatóság.

60-Ab

Nyilat

Bucuresti, de az afrikai repü ismert svájci r hatkozis az abe önös tekintette — 1934 febru holzer — hárc mel tiz utast e tem elsőként e öt óra alatt A hogy kevés kiv dékos, hogy a

Mu

Str. Văii 7.

Csilltörtök

4 1/2.

Két szenzáció!

I.

Főszereplők:

II. A 14

H. G. V

ÁTSZÓTT SELYMEK,

LAMÉK

dus választékban **GALLIA-nál**

CLUJ, Str. Gen. Neculcea No. 2 (Palatul Renner)

A satumarei ort. izr. hitközség javaslata a központi irodai bélyeg megszüntetésére

A központi iroda díjmentes gabellanyomtatványt bocsásson ki a hitközségek számára

A satumarei ortodox izraelita hitközség előjárása egy igen érdekes és a hitközségek gabella-ügykezelésének megkönnyítése és egyszerűsítése szempontjából nagy horderővel bíró javaslatot önhaj betérjeszeni az Ort. Izr. Központi Iroda vezetőségéhez. A javaslat alap gondolata az, hogy a központi iroda választmányja a központi iroda fenntartására szolgáló, az összes hitközségeknek éveken keresztül kötelezővé tett gabellabélyegek használatát szűnse és ehelyett egész Erdély területére érvényes egységes mintájú, gyárilag készült eredeti víznyomású papíron gabella-nyomtatványt állíttasson elő s azzal a hitközségek gabella-nyomtatvány szükségleteit lássa el — teljesen díjmentesen, úgyhogy a hitközségeknek az eddig is fizetett bélyegilletékekkel szemben ingyen gabellajegyet szolgáltatson ki a bélyeg helyett.

A nyomtatványt a központi iroda a megrendelő hitközségnek, az illető hitközség helységnevének és a kívánt egyéb szövegnek a víznyomásos szöveg fölé való rányomása után szolgáltatná ki.

A hitközségek gabella adminisztrációjában a javaslat semmiféle rendszerváltozást nem kíván. Minden hitközség továbbra is az eddigi berendezkedésnek megfelelően tetszése szerint intézheti gabellaügyét.

A javaslat abszolút politikamentes és annak megtételében a javaslattevő előjárását tisztán a célszerűség és takarékoság szempontok vezették. A javaslat a hitközségeket ugyanis nemcsak egy jelen és kiadás-tételtől (mely a nagyobb hitközségeknél ez évi 30—40.000 lejt is kitesz), hanem egy igen kényelmetlen, molesztáló munkától is mentesíti. A bélyeg ragasztása, kezelése és az azokkal való számolás — mint ismeretes — bosszantásig terhes, molesztáló és rengeteg munkát ad, úgyhogy azok a hitközségek, amelyek ezt lelkiismeretesen, a vonatkozó határozatnak megfelelően akarják ellátni, — egy külön munkaerőt kellene gondoskodniok. De nem kevésbé molesztáló ezen bélyegrendszer a vágáló közönségre is ott, ahol azokat a közönség vásárolja és ragasztja.

A kérdéses javaslat a fenti tényeken kívül még azt a rendkívül fontos előnyt is magában rejt, hogy a gabella-ügy könyvelésénél egész komplexumát könnyen áttekinthetővé és ellenőrizhetővé teszi. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy a hitközségek, hogy a nyomtatási árakat minél olcsóbbra leszorítsák, kénytelenek voltak minél nagyobb mennyiségű gabellajegyet készíttetni. Ennek következtében az ellenőrzés a számok tengerében nemcsak kifelé, de az adminisztráció keretén belül is meglehetősen nehézkes volt. Ezen körülmény eredményezte azt, hogy az adminisztráción kívül álló tagok előtt a vezetőség állandóan gyanús volt. Szinte közmondásossá vált a tömeg szájában, hogy „minden gondnok lop”.

Ezen az anomálián a javaslat gyökeresen változtatni óhajt. A hitközségek ugyanis nem lesznek többé ráulva arra, hogy nagyobb mennyiségű gabella-nyomtatványt tartassanak raktáron, mert mindenkor szük-ségleteiket a központi iroda két-három nap alatt leszállítja. Ennek az aránylag kicsiny mennyiségnek a könyvelése pedig valóban oly egyszerű lefektetést igényel, hogy azt az egész laikus is könnyen áttekintheti. Hivatva van tehát a tervezett új rendszer a hitközségi vezetőségekkel szemben megnyilvánuló bizalmatlanságnak is gátat vetni.

A tervezett új rendszer megvalósítása

egyébként a központi irodától is vajmi kevés adozatot követel. A gabella-nyomtatvány előállítás költsége ugyanis a beszerzett ajánlatok adatai szerint alig haladja meg a bélyeg előállítási költségét és az azok kezeléséért a központi iroda által fizetett provizó összegét. Az a csekély anyagi áldozat pedig, amit a központi irodának meghoznia kell, valóban számba sem jöhet azokkal a nagy előnyökkel szemben, ami a hitközségekre ebből származik.

Nem hagyható továbbá figyelmen kívül azon körülmény sem, hogy a gabella eredeti víznyomásos papíron leve előállítva, ami esetleges hamisítást már ez is tökéletesen kizárja.

A jegyek terjedelme 5/13 cm. lesz, úgyhogy az eredeti víznyomásos szövegen kívül elegendő férőhelyet tartalmaz bármilyen, a hitközségek által kívánt szövegnek.

A javaslattevő satumarei hitközség előjárása a javaslathoz való csatlakozásra Erdély minden számottevő hitközségét fel-szólította s már eddig is rengeteg hitközség jelentette be csatlakozását ezen valóban minden tekintetben hasznos tervhez.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Sidy Thal és társulatának vendéjátéka Timisoarán

Timisoara, december 6. (Az Uj Kelet tud.) A nehezen várt cernăuți jidd's színházszintársulat hétfőn este kezdte meg rövid vendégszerelését Timisoarán. Nehezen vártuk a kiváló tehetségű Sidy Thalt és Teffnert, valamint a társulat többi tagjait is, akiket a tavalyi vendégszerelésükről ismerünk. Minden este zsúfolt ház nézte végig az előadásokat. Sidy Thal újból bebizonyította, hogy vérbéli művész, akiben nemcsak a nagy ábrázoló képességet csodáljuk meg, hanem művészi intelligenciáját és sokoldalúságát. Hétfőn este „Ihr letzter Tanz” című zenés drámában elragadóan kedves és közvetlen volt. A második felvonásban a sláger az egész közönség vele együtt énekelte. Kellemes meglepés volt részünkre Adolf Teffner ügyes alakítása, mint táncoskomikus.

Kedden este a Fodor—Teffner—Templom egerének operettváltozata ment. A darab színpadon való előadása mellett gyönyörű ének-számaival is nagyon hatott. A közönség ki-méríthetetlen volt a tapsokban és ujjazásokban. Sok dicsőreget érdemel még D. L. din és a többiek. Megállapíthatjuk, hogy a cernăuți jidd's színházszintársulat, élén Sidy Thallal és a rendkívül ügyes Adolf Teffner igazgatóval össze-tel, lelkes, szívből jövő sikert értek el. Külön dicsőreget érdemel Kreiser karnagy és a zenészek. A rendezés és a díszletek teljesen eredetiek, modernek, fővárosiak. B. Rintzler elsőrendű szakember, aki nagy képességeit a rendezés körül bebizonyította. Mint színész is elsőrangú. A siker teljes volt és a közönség nosztalgiaiával gondol a kitűnő társulatra.

Pap Ibolya

ROMAN OPERA MUSORA

December 7-én, szombaton: (iskola imatiné): Sámson és Delila.

December 8-án, vasárnap (este): Alarocsbál. Marianne Warnayer és Katona Gyula vendéggjátékával.

December 9-én, hétfőn: Faust. (E. Sdanovsky basszista vendéggjátékával).

A ROYAL MOZGO MUSORA:

Ma, szombaton és holnap, vasárnap premier: Beyond Bengal. (Makkalai dszungel). A legérdekesebb, legizgalmasabb, eredeti felvételű filmóriás Afrika őserengeteiből.

Vasárnap d. e. 11-kor matiné: Charlie Chan: A kínai papagály. 7 és 12 lejes helyárakkal.

EDISON MOZGO MUSORA:

3 film egyszerre: I: Az orvos. Clark Gable, Myana Loy. — II: Utolsó szerelem. Don José Mojika. — III: Szellemek háza. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6, 9.

MUNKAS-MOZGO MUSORA:

Dupla műsor egy helyár. I: Csodabár. A leg-pazarabb kiállítású revüfilm. Főszerepben: Al Jolson, Dolores Del Rio és Kay Francisc. — II: A láthatatlan ember. Izgalmas bűnügyi dráma. H. G. Wels regénye nyomán. Főszerepben: Glorin Stuard és Claude Rein. Előadások: 4½, 6, 7½ és 9 órakor. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

Ne engedje magát régi módi óvszer használatára rábeszélni, a

a legmodernebb védőeszköz és garantáltan saját prágai gyárunkban készült.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116.

Kozmetikai, fotócikek, laboratórium, gombok, ékszerek legolcsóbb beszerzési forrása D'Or.

Szörmebundák készítését, átalakítását és javítását olcsón vállalja Bixenspanner szörmeszalón Reg. Ferdinand 3, emeleten. Szörmek nagy választékban. Bécsi modellek. Gyári árak.

Középiskolásoknak francia privátórákat adok szerény díjazásért biztos eredménnyel. „Francia” jellegre a kiadóba.

Textilképviseletet keres textilszakmában levő, Cluj és környékén jól bevezetett, jó összeköttetésekkel bíró fiatalember. „Bevezet” jellegre a kiadóba.

Alig használt Simens-Schuckert 0.7 220 voltos motoromat elcserélném ugyanilyen vagy Ganz gyármányu 150 voltos motóra. Cim: Tesáoria „Victoria”, Oradea, Cal. Victoriei No 53.

Bucurestiben szépen bútorozott, különbejáratu szoba, fürdőszoba használattal, kiadó. Molnár, Str. Bucur 21.

Folyó hó 14, esetleg 24-én induló hajóval Palesztinába utazom. Magammal vinném azt az idősebb leányt vagy fiatal asszonyt, ki költségeimet fedezné. Levélben megkeresésekre választbelyegyet kérek mellékelni. Jel-ige: „Har Carmel”, Uj Kelet kiadóhivatalába.

Szörmeárkat a szezon előhaladottsága miatt mélyen leszállított árban árusítom. Mielőtt vásárolna, győződjön meg. Mandelbaum szűcs, Calea Reg. Ferdinand 20.

Kiadó modern háromszobás, halós lakás, újonnan festve. M. Hai Vieazul 39.

Eladó egy szép perzsabunda olcsón. Értekezhetni Mandelbaum szűcsnél, Reg. Ferdinand 20.

Kiadó olcsón központban 2 szoba irodának, orvosi rendelőnek alkalmas. P. Cuza Voda 2.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Ha anyaghiány miatt megakad a munkája,

ha érdeklik vegyszerek, olajok, zsi-radékárak, nyersanyagok, festékek, laboratóriumi (amylitikai) kemikáliák, droguák, ha sürgősen szüksége van bármely speciális ipari, élelmi, borászati, mezőgazdasági, vegyi és festőanyagra, stb., stb., forduljon az egyedüli angro szakkozóhoz.

Ullmann József és Fia
Oradea. Telefon 677.
Távíráti cím: Ullchemica.

A kitűnő

ADOLF TEFFNER

vezetése alatt álló zsidó operett-társulat.

SIDY THAL

hírneves művésznővel, aki 120 előadással játszott Bucurestiben, páratlanul nagy siker mellett, erdélyi turnéra indul a következő nagyszerű operettekkel:

„Az utolsó tánc”

„Önagysága karriert csinál”

„Urke Nahalnik”

Ártatlan?

Kitűnő rendezés — Káprázatos tancok — Elsőrendű zenekar

Rendező: **B. Rintzler** Karmester: **M. Kreisler**

Az erdélyi turné sorrendje:

CLUJ

December 7 este
December 8 délután
December 8 este

TARGU-MURES

December 9 este
December 10 este

REGHIN

December 11 este

GHEORGHENI

December 12 este bucsu Erdélytől

Fenti előadásokra jegyek kaphatók minden városban a színházi ügynökségeknél.

Targu-Muresen jegyek elővételben az „Ideál” parfümériában kaphatók.

Modern

Piata Uniri

Merényletet Bremen ellen? N...
...éség névtelen...
...Newyorkb...
...ellen uszóknáv...
...Azonnal a legm...
...örtének. A Bre...
...hajó fogja a kik...
...Egymásnak...
...Pieracki volt...
...kásával gyanúsít...
...Pieracki bel...
...nek fotóargyalás...
...csönösen szidat...
...mentek. A ter...
...választani egymá...
...Tizenöt év...
...felelősségre egy...
...odik hadtest...
...egnap Nicolau...
...beli bűnperét...
...ezelőtt követte...
...az igazságszolgá...
...na a sikkasztá...
...Tizenöt eszt...
...nagy a Balkán...
...Törökországban...
...keresztül és Tör...
...a hazajövetelre...
...ter, letartóztat...
...mégis visszatér...
...fogák és a buc...
...Itt sikkaszt...
...gyalták le és a...
...et hozott Radu...
...után ismét Törö...
...mására jutott, h...
...karjára vonni a...
...hete azonban is...
...tartóztatták. A...
...érkezett meg, a...
...születéssel ez...
...A tanuk egy ré...
...merte Radut, m...
...sáját céljaira fo...
...szegü hivatalos...
...tagadta a terh...
...tekintélyes vast...
...ét grán át tar...
...bebizonyítani, h...
...tásokat. A bír...
...után elnapolta a...
...Béltrenyhes...
...és az epeutak bé...
...aranyeres bajok...
...esetén a termé...
...viz gyorsan és...
...szervek pangásá...

HIREK

Modern csillárt olcsón Constructio
Piata Unirii 31. Telefon: 83.

Merényileget készítettek Newyorkban a névtelen értesítést kapott, hogy a ma Newyorkba érkező Bremen óceánjáró uszóknavál merényileget terveznek. Azonnal a legmesszebbmenő óvintézkedések történtek. A Bremen hajót számos parti őrségi fogja a kikötőbe kísérni.

Egymásnak mentek a tárgyalóteremben. Pieracki volt lengyel miniszter meggyilkolásával gyanúsított vádlottak. Varsóból jelenleg Pieracki belügyminiszter gyilkosai perének tárgyalásán a vádlottak egymás kölcsönösen szidalmazták, majd egymásnak szemérmesen a teremország nehezen tudta elválasztani egymástól a volt cinkosokat.

Tizenöt év előtti visszaélésekről vontak felelősségre egy volt hadnagyot. A cluji hadtest hadbírósa előtt tárgyalta tegnap Nicolau Radu volt hadnagy többrendes büntetését. Nicolau Radu tizenöt évvel ezelőtt követte el a visszaéléseket, de mielőtt az igazságszolgáltatás kérdőre vonhatná a volt sikkasztásokat, kimerékült az országba. Tizenöt esztendőig bolyongott a volt hadnagy a Balkán különböző országaiban, főleg Törökországban. Vallomása szerint éveken keresztül él Törökországban, sokszor gondolt hazajövetelre, de félt attól, hogy ha visszatér, letartóztatják. Néhány évvel ezelőtt magis visszatért Romániába, Bucarestben elhelyezték a bucaresti hadbírósa elé állították. Itt sikkasztásainak csak egy részét tárgyalták le és a hadbírósa marasztaló ítélet hozott Radu ügyében. A büntetés kitétele után ismét Törökországba ment, mert tudására jutott, hogy a hatóságok felelősségre tartják a többi visszaéléseit is. Néhány hete azonban ismét hazatért, de azonnal letartóztatták. A tegnapi tárgyalásra tíz tanu érkezett meg, akik ismerték Radu Nicolaut tizenöt évvel ezelőtt még hadnagy korában. A tanuk egy része tisztességes embernek ismerte Radut, míg mások azt vallották, hogy saját céljaira fordította a reábizott nagyszabású hivatalos pénzeket. Maga Radu Nicolau tagadta a terhére rótt bűncselekményeket. A tekintélyes vastagságu vádratban lapozgatva két órán át tartó önvédő beszédben akarta bizonyítani, hogy nem követte el a sikkasztásokat. A bíróság a vádbeszéd elhangzása után elnapolta az ítélet kihirdetését.

Bérenyesség és kínzó főfájások, a máj az epeutak bántalmak, gyomor- és bélihurut, stanyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és biztosan megszünteti a hasi- és vesebetegségeket. Az orvosok ajánlják.

Megelőzni könnyebb, mint gyógyítani. Ne mulassza el tehát egy olyan hajápoló-szert használni, amely a haj táptalaját, a fejbőrt gyógyítja, táplálja és erősíti. — Ilyen hajápoló-szer a Tarpan hajcsapp.

Zsidó testvéri kötelesség a Bikur Cholim. — **VÉRÉS VEREKEDÉS A SOMES-HIDON.** Tegnap az esti órákban véres verekedés játszódott le a str. Cernauti közében lévő vashidon. Itt találkozott össze Barabás Sándor iparosmester és Irimia George munkás, akik régóta haragos viszonyban voltak egymással. Mikor a hidon szemtől-szembe került a két ellenségeskedő iparos, Irimia George egy adott pillanatban kést rántott és azt többször Barabás mellébe döfte. Barabás kétségbeesetten menekülni igyekezett, Irimia azon után vetette magát és markolatig döfte a kést a már több sebből vérző ember hátába. A kés súlyosan megbesbesítette Barabás baltüdejét. Barabás véresen öszszesett, míg Irimia elmenekült a tett színtől. A járőrkélt vérébefagyva találta meg az eszméletlen iparost, majd értesítették a mentőket, akik beszállították Barabást a sebészeti klinikára, ahol műtétet hajtottak végre rajta. Barabás a sebészeti műtét után magához tért, majd valamást tett arról, hogy hosszú ideje halálos ellenséges viszonyban volt Irimival, aki bosszúból megakartta ölni. Irimia a bíróság letartóztatva.

Ma van a kórházi szombat, a betegek szombatja, a zsidó egészségügy szombatja és aki látja, hogy mennyi kérdés vár megoldásra ezen a téren, mennyi szenvedés vár gyógyításra, aki tudja és látja, hogy mennyire magunkra vagyunk utalva, az nem vonhatja magát ki a hozzájárulástól. Aki nem tud sokat adni, adjon keveset, de mindenki adjon, mert a kis összegek együttesen nagy feladatokra képesítnek és az elmaradt adományokból származó ösztömet, a zsidó közegészségügyi intézmények elsvasztásának vádját, a gyógyulás hiányában elpusztult, vagy nyomorékká lett embertársak hallgatag szemrehányását senki sem idézheti fel magára. Ennek a szombatra sikerülni kell, mert a zsidó testvéri szeretet nem pusztult el még. A nehéz idők, a súlyos közgazdasági helyzet nem mentesség, hanem ösztönzés kell legyen, mert ha mi magunk nem cselekszünk magunkért, ne várjunk másról segítséget, de elismerést sem.

Uj vezetőséget választott a gheorgheni hitközség. November 24-én zajlott le nagy érdeklődés mellett a gheorgheni ortodox hitközség tisztújító közgyűlése. A választást élénk harc előzte meg és csak Balázs Vilmos választási elnök szigorú és pártatlan vezetése biztosította a legteljesebb rendet. Két lista indult a választásba. Az egyiket az ugynevezett chaszid párt állította Gottlieb Aron listavezetővel, a másikat a haladók pártja, melynek listavezetője Halász Adolf volt. A hitközség elnökévé óriási többséggel Halász Adolfot választották meg, aki évek óta vezetője a gheorgheni hitközség ügyeit és mint ilyen, elévülhetetlen érdemeket szerzett. Az ő nevéhez fűződik a gheorgheni zsinagóga felépítése is és már elnöki múltja is arra predesztinálta, hogy újra mellette nyilatkozzék meg az általános közóhaj. A közgyűlés egyébként az alábbi vezetőséget választotta meg: elnök: Halász Adolf, helyettes elnök: Székely Herman, pénztárnok: Moskovics Manó, ellenőr: Herman József, gondnok: Sárkány Sámuel. A választmány tagjai: Ing. Kis Manó, dr. Klein Vilmos, Margitai Béla, dr. Rosenfeld Endre, Diamantsztein Samu, Steiner Nánán, dr. Szántó Gyula, Vágó Andor, Weinberger Adolf, Tauber Ignác. Póttagok: Zipser Miksa és Rubin Izidor.

A zsidó kórház mindenkinek a támogatására számít.

Egyetemi tanács megállapítása szerint biztos hatású a

„Bixádi viz”
amely a gyomor, bel, epehólyag és gyomorgyulladások ellen a legjobb, mert használata enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluji lerakat: Vitromin Rt. Cales Regele Ferdinand 70.

Házasság. Rosenblat Rózi és dr. Keller József, Milánó, házasságot kötöttek.

A cluji zsidó kórház szombatja a betegek javát szolgálja.

Prágában öt havi fogházra ítélték Strasser Ottót. Prágából jelentik: Strasser Ottót, a nemzeti szocialista front emigráns vezérét a bíróság öt havi fogházra ítélte a rádiótörvény megszegése miatt. Strasser egy Formis nevű német emigráns segítségével egy titkos leadóállamason beszédet intézett németországi híveire. Másik két vádlótársát 4-4 hónapra ítélték el ebben az ügyben.

A toránál adakozunk a cluji zsidókórház javára.

Ötszázmillió évnyi távolságra lehet látni. Newyorkból jelentik: Dr. Hubble Edwin, a híres amerikai csillagász a Yale-egyetemen tartott előadásában kijelentette, hogy a Wilson-hegyi csillagvizsgáló skóziüvelykes óriás távcsővel oly távolságra lehet látni, amelyet a fény 500 millió év alatt tesz meg. Ebben az óriási térben körülbelül százmillió ködfoltot állapítottak meg, amelyek repülő méhrajok módjára kerengnek az űrben. Még ezzel az óriás távcsővel sem lehetett fölfedezni semmit sem, ami a teremtés bármilyen távoli határára engedne következtetni, vagy valami új, eddig ismeretlen jelenségre mutatna a világűr legtávolabbi részében. A legtávolabbi csillagcsoportok is vasat, hidrogént és meszet tartalmaznak. Meglehet, hogy a világűr látható részének átmérőjét rövidesen ezermillió fényévtávolságra terjeszthetik ki. A földhöz legközelebb eső ködfoltok átlagfénye megfelel 85 millió nap fényének, vagyis 85 millió akkora csillag, mint a mi Napunk, adhatna oly fényt, mint emlyent ezek a ködfoltok árasztanak. A ködfoltok térfogatát 2000-200,000 millió Nap térfogatára becsülik. A világűr oly méretetelen, hogy ha a térben, amelyet az óriás távcsővel át lehet tekinteni, alig egy homokszem jutna akkora területre, mint a Föld térfogata.

A rádió bankettje. Bucarestből jelentik: Tegnap este a rádióadóállomás tisztviselői kara bankettet adott Condescu tábornok, a társaság igazgaója és Pamfil Seicaru és G. Dmiriu edmissztrátorok tiszteletére. A felelősök hangsúlyozták a rádió nagy fontosságát a nemzetnevelés körül.

Hauptmann rendüekenül hangoztatja ártatlanságát. Newyorkból jelentik: New-Jersey kormányzója kijelentette az újságíróknak, hogy meglátogatta Hauptmann-t a Trenton-i fogházban és benyomásai alapján felhívta a kegyelmi bíróság összes tagját, látogassák meg szintén a halálraítélte, aki állhatatosan hangoztatja, hogy nem bűnös.

Ne feledkezzünk meg a szegény zsidó betegekről.

Mihalache Topolovenibe utazott. Bucarestből jelentik: Mihalache Topolovenibe utazott, ahonnan hétfőn tér vissza fővárosba.

Kétnaps halasztás történt a Román Opera vendég szerepléseinek sorozatában, Sdanovskij Eugenionak, a milánói Scala énekesének feléptével. A kiváló vendégművész a bucaresti szereplésének meghosszabbítása miatt, hétfőn, december 9-én a „Faust”-ban és szerdán, december 11-én a „Szevillai botbélly”-ban lép a cluji közönség elé. Jegyek kaphatók a Sznháziügynökségnél, Piata Unirii és a „Memento” irodánál, Str. Reg. Maria 16.

December hetedikén kórházi szombat.

Magyar színészet Timisoaran. Timisoarai tudósítónk jelenti: December 6-án kezdte az arad-timisoarai Magyar Színház itteni szereplését. Elsőrendű társulattal és új díszletekkel jöttek és mindenképpen megérdemlik az érdeklődést. A társulat tagjai között találjuk a tehetséges és széphangu Hintz Hellyt és a temperamentumos Gábor Marát. A prózai társulat is Erdély legértékesebb színészeit és színésznőit egyesíti. Ime néhány név: Bárdi Teréz, Hegyesi Magda, Forgács Sándor, Jávor Alfred és mások. Az előadások főképp a Budapesten is nagy sikert elért darabokból vannak összeállítva.

Zsidó testvéri szeretettel juttassatok lejeitek-ből a betegek javára.

Akinek a szív működése rendetlen, ugyszintén az, akinek a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el örökösödés nélkül megfelelő könyvi székélest, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Az orvosok ajánlják.

A cluji Zsidó Jótékony Nőegylet jubileuma. Vasárnap délután négy órakor a Salom Klub nagytermében a cluji Zsidó Jótékony Nőegylet fennállásának negyvenéves jubileumát üli meg. Az elnöki megnyitót özv. Neuberger Zsigmondné tartja, ünnepi beszédet dr. Weinberger Mózes főrabbi tart. Ezután leleplezik az egyet kimagasioi alapítójának, dr. Eisler Mátyásnak portréját. Dr. Klein Miksa életképeket ad elő az egylet négy évtizedes történetéből. A jubiláris ünnepély után teát ad a vezetőség a megjelentek tiszteletére.

M. WALDNER & Co.
Ware & Bank Agency, Haifa, Arlosoroff 3.
Elvállal bármilyen kereskedelmi és bank-szakmába vagy megbízást
Gyáripari képviselések. Ingatlan vétel és eladások. Elelmiszter és gyümölcs import

Adakozások a meggyilkolt Lázár Miksa árvái javára

A meggyilkolt Lázár Miksa árvái javára a következő összegek folyak be:

- Binderweisz Leó 500 lej, Weinberger Józsefné 100 lej, Szemes Dénesné 50 lej, Király Mártonné 100 lej, Klein Manó 50 lej, Iszák Lajos 50 lej, Rappaport József 100 lej, N. N. 10 lej, Lilienhál Sándorné 100 lej, Ravina 50, Wolff Woja 40 lej, N. N. 20 lej, Dr. Ornstein 20 lej, Grosz N. 30 lej, N. N. 20 lej, Dr. Király Jenő 100 lej, Pál Márton 20 lej, N. N. 30 lej, Grün Edéné 100 lej, Lestiner 20 lej, Munteanu 40 lej, N. N. 10 lej, Stankovics L. 30 lej, Pop Valer 50 lej, Schwartz cukorkás 40 lej, Brenner 20, Maximilian 20 lej, Figaro 20 lej, N. N. 20 lej. Összesen 1760 lej.

Ne feledkezzünk meg a december hetedik kórházi szombatról.

Taggyűjtést indít a cluji ortodox Chevra. A cluji ortodox Chevra Kad'sa, mint ismeretes, ebben az évben alapításának századik évfordulóját fogja ünnepelni. Ezt az alkalmat többek között arra is fel akarja a Chevra vezetősége használni, hogy tagjai létszámát fel-fokozza. Mindazok, akik a jubiláris évben lépnek a Chevra tagjai közé, a felvételi díjak tekintetében kedvezményben részesülnek. Jelentkezések személyesen vagy írásban a Chevra székházába kéretnek: Str. Masaryk 9.

Időszerű zsidótárgyú könyvek

- Feuchtwanger: Jud Süß (A herceg és zsidója) köve 115
- Feuchtwanger: Zsidó háború I. II. köve 125
- Feuchtwanger: Római zsidó I. II. köve 158
- Feuchtwanger: Oppenheim testvérek füze 63 köve 158
- Salom Asch: Pétervár — Varsó — Moszkva kötetje füze 40, köve 66
- Salom Asch: Az anya, f. 40, köve 75
- Salom Asch: A zsolótárs, f. 40, köt. 66
- Salom Asch: Mot-ke a tolvaj, köve 115
- Michael Gold: Zsidók ha nincs pénzük köve 66
- Ehrenburg: Lesik Roitschwantz köt. 66
- Joseph Roth: Hiób, füze 33, köve 53
- Viereck: Bolygó zsidó I. II., kötetje füze 33 köve 63
- Faulhaber: Zsidóság és kereszténység köve 20
- Pap Károly: Zsidó sebek és bűnök, k. 53
- J. Peltz: Calea Vácáresti I. II. a két kötet köve 170
- Hegyí Kálmán: Az imperializmus és a cionizmus füze 5
- Marx: A zsidókérdés füze 27
- Golding: Magnolia Street I. II., a két kötet füze 170
- Lili Körber: Ruth és a harmadik birodalom köve 66
- J. R. Bloch: Es Tsa köve 130
- Oputasuh: Mordeháj az erdei zsidó, köve 130
- Dubnov: A zsidóság története, köt. 130
- Lázár Lajos: Palesztina köve 130
- Max Brod: Rieuben herceg köve 130
- Réz Bálint: Abiság köve 85
- M. Roesmann: Fischbein élni akar, füze 29 köve 62
- Levissohn: Az örök sziget füze 60
- Schnitzler: Ut a szabadba füze 44
- Eötvös Károly: A nagy per I. II. III. füze 108
- Csermely: Ami a két miatánk kö. zött van I. II. köve 132
- Thomas Mann: Jákob köve 158
- Thomas Mann: József köve 158

Megrendelhető: **CULTURA könyvkereskedés** Cluj, Memorandului 4. (Udvarban)

UJ KELET *Legújabb hírek*

Anglia nem kívánja Mussolini gyengítését és a fasizmus megbuktatását

Anglia nem ellenzi az alkotmányos élet bevezetését Egyiptomban. Csak a Népszövetség rendelheti el a kőolaj kivitelének betiltását

December 12-ike előtt nem várható a béke-tárgyalások megkezdése

Róma, december 6. A keletafrikai hadszínterről jelentik: A tembieni zónában a csapatok elérték Casianot. Dolo és Makalle előterében előőrsharcok vannak. A Takaze folyótól délre az olaszok több abessziniai támadást visszavertek. Az Excelsior szerint az északi olasz jobbszárny előtt légi rajok jelentős abessziniai csapatösszpontosságokat észleltek s bombázták a csapatokat. Addisabebai jelentés szerint az olasz légi rajok tevékenysége az összes frontokon erősödik. Tembien körzetében harc folyik.

A Reuter kiküldött tudósítójának jelentése szerint Robinsont, az amerikai néger repülőt, amikor Gondartól északra Dabat fölött repült, megtámadta egy olasz repülőgép és gépfegyverrel tüzelte rá. Robinson a négustól kapott parancs értelmében nem vette fel a harcot, hanem lezállt. Az olasz repülőgép erre több bombát dobott Robinson gépére és Dabat helyiségre, ahol néhány házat szétrombolt. Rómában tegnap közzétették az ötödik

keletafrikai veszteséglistát. Eszerint november második felében harc közben négy olasz tiszt és három altiszt vesztette életét s negyven katona halt meg baleset, vagy betegség következtében.

A négus körében azt állítják, hogy a négus Dessiében tartózkodik, ahol csapatainak a jövőben követendő taktikája felől tárgyal.

A Petit Parisien addisabebai tudósítója a következő adatokat szolgáltatja a négus fegyverkezéséről: Egy európai cég 7500 belga puskát, 350 ezer töltényt, 900 gépfegyvert, köztük 750 Hotchkins-félet szállított. Egy másik cég 200 darab 7.92-es kaliberű puskát, 10 ezer revolvért, 400 gép fegyvert, 1200 aknavetőt és 500 ezer gránátot adott el a négusnak. Az abesszin hadsereg ezeken kívül még 300 Maxim-rendszerű könnyű gépfegyver, 500 nehéz gépfegyver, 25 ezer Mauser puska, 10.000 golyószóró, 15 millió töltény, 2300 Wickers gépfegyver és 500 Lefis-féle géppuska felett rendelkezik.

Anglia új javaslatokat tett Németországnak a lefegyverzésre

London, december 6. (Rador.) Hoare külügyminiszter az alsóházban válaszolt az ellenzék kritikájára a külpolitikát illetően. Anglia új javaslatokat tett Németországnak a lefegyverzésre, de a tárgyalások nem folytathatók addig, míg a világban a jelenlegi atmoszféra érezhető, ami viszont az olasz-abesszin háború következménye. Kinában is zavaros helyzet, bár a japánok állandóan erősítik, hogy nem céloznak katonai akciók.

Anglia nem ellenzi, hogy Egyiptomban alkotmányos rendszer legyen, de nem avatkozhat bele az egyiptomi kormányok belpolitikájába.

Az abesszin háború nem fogja arra bírni Angliát, hogy Egyiptomban rendkívüli intézkedéseket tegyen.

Ami az abesszin helyzetet illeti, Franciaország és Nagy-Britannia együtt keresik a megoldást, amely elfogadható legyen a Népszövetség és a két hadviselő fél részéről.

A kőolaj eltiltását csak a Népszövetség rendelheti el. A 18-as bizottság munkálatainak elhalasztása nem jelent gyengéset, hanem annak oka, hogy Laval személyesen óhajt részt venni a tanácskozásokon.

Nem kívánjuk megalázni vagy meggyengíteni Olaszországot és mindig erősnek és hatalmasnak szeretnők látni. Újból felhívom Mussolinit és honfitársait, akik között nem teszek különbséget, ejtsek el már azt a gyanút, hogy nekünk egoista érdekeink Olaszországot megalázni és akadályokat akarunk helyezni Franciaország és Olaszország barátsága közé.

Mi nem kívánjuk Mussolini gyengítését és a fasizmus megbuktatását.

Ezután Austin Chamberlain beszélt, aki szerint Mussolini és az olasz nép egy Anglia és Olaszország között sohasem volt komoly viszály és a mostani dolgoknak sem szabad a két államot egymástól elidegeníteniök. Abesszinia nem kényelmes szomszéd. Nem hiszi, hogy lehet azt mondani Abessziniának, hogy végig folytatni

fogjuk a pressziót Olaszországgal szemben. Nem szabad Abessziniát helytelen felfogás tévedésébe ejteni Anglia és a Népszövetség ezután akcióira nézve.

A tegnapi alsóházi vita utolsó szónoka Eden miniszter volt, aki többek között kijelentette, hogy az angol kormány nem ad most ki Fehér Könyvet az olasz-abesszin konfliktusról, mert nem akarja fogni a feszültséget.

A Journal szerint Rómában hívósen fogadták sir Samuel Hoare beszédét.

Londoni jelentés szerint és Vansittart államtitkár elutaztak légi uton Párizsba. Sir Samuel Hoare ma, szombaton fog tárgyalni Lavallal, majd elutazik Svájcba. Hivatalos helyen cáfolják azt a külföldön terjesztett híresztelést, hogy tervebe vették volna az angol külügyminiszter találkozásját Mussolinival.

Nézeteltérések Franciaország és Anglia között az Olaszországnak nyújtandó engedmények ügyében

Róma, december 6. Sir Eric Drummond római angol nagykövet tegnap tárgyalást folytatott Suvich olasz külügyi államtitkárral. Egyidejűleg Laval tárgyalta Corbin londoni francia nagykövettel az angol külügyminiszter Párizsba érkezésének előestéjén is. Még nem tudni, mikor utazik vissza Corbin állomás helyére.

Tegnap az angol és francia keletafrikai szakértők folytatták munkájukat. Úgy hírlik, hogy részletekbe menően még nem teljes az egyetértés a két szakértő delegáció tagjai között s így kész tervezetet aligha produkálhatnak a Hoare-Laval tárgyalásokra.

A Daily Herald szerint január előtt aligha várható eredmény a keletafrikai kérdésben. Egyelőre még nézeteltérések állanak fenn Anglia és Franciaország között is a nyújtandó engedmények tekintetében és mit sem közeledett Olaszország a hatalmak álláspontjához.

A londoni lapok általában hangoztatják hogy

Az emberi szenvedés nagyon sokajlájú és soha véget nem ér.

és mégis naponta növekszik azoknak a száma, akik kigyógyultak szenvedéseikből „Gastro D” kezeléssel.

A mi generációnk olyan számos tagja szenved emésztőszervi betegségekben, hogy tudósok arra a megállapításra jutottak, hogy ezek a betegségek egyes emberek háború utáni lelki és testi állapotával szoros összefüggésben vannak és nem kezelhetők, míg egyszerű betegségi tünetek, hanem az esetek legtöbbszörét magát a vegetatív idegrendszer kell befolyásolni. Megállapították, hogy a „Gastro D” gyógyszer olyan kitűnő hatású, hogy a központi és vegetatív idegrendszerre, hogy a legmakacsabb gyomor-, vesep-, vese- és májbajokat is tökéletesen kigyógyítani képes. Ime mit ír Sutru István, Bucuresti, Str. Basilescu 2.: Három esztendeje szenvedtem gyomor- és májbajban, semmiféle gyógyszer nem segített. Az első kanál „Gastro D” után már javulást észleltem, 4 üveg elfogyasztása után tökéletesen meggyógyultam.

A „Gastro D”-t 130 lej utánvétellel küldi Császár E. gyógyszerháza Bucuresti, Calea Victoriei 124.

semmi sem enged arra következtetni, hogy az olasz kormány békésebb magatartást hajlandó tanúsítani a Párizsban készített béketervezettel szemben

amit Laval és Hoare fognak vitatni. A Daily Telegraph szerint Rómában nem tartják valószínűnek, hogy a Laval-Hoare találkozás pozitív eredményre fog vezetni.

Párizsban ennek ellenére a keletafrikai kérdésben a diplomáciai akció folyamatban van. Irányadó helyen azt szeretnék, hogy december 12, a tizennyolcas bizottság ülésének megkezdése előtt már tisztán láthatóvá váljanak a béketerv körvonalai. Angol beavatott körökben kétségesnek mondják annak lehetőségét, hogy a 18-as bizottság összeülése, vagyis december 12 előtt béketárgyalások kezdődhetnek meg.

A négus végignézte Dessie város bombázását

Abesszin hivatalos jelentés közli, hogy olasz repülők hevesen bombázták Dessie vá-

rosát, ahol jelenleg a főhadiszállás van, most a négus is tartózkodik. Az olaszok rom izben bombázták a helységeket, szétáldozták és nagy károkat okoztak.

A Havas ehhez hozzáfűzi, hogy a bombázás idejében a négus legkisebbik fiával Désiében volt és végignézte a bombázás műveletét. Reggel 9-kor 10 Caproni repülőgép jelent meg a város fölött és gyújtóbombákat dobott le. Kigyulladt a trónörökös fia, a halottak száma 32, a sebesültek száma 20. A halottak és sebesültek között volt. Nemsokára 20 repülőgép érkezett újabb támadást vezetett. A támadás után a négus az amerikai kórházba ment és megfogatta a sebesülteket.

**Pompa, fény, dicsőség
hajszolása:
POKOL A FÖLDÖN**

Uj erős ellenzéke támadt Hitlernek

A Pariser Tageblatt szenzációs leleplezése. Súlyos munkanélküliség és éhínség Németországban. Letartóztatott számos nácivezért

Párizs, december 6. George Bernhard, a kiváló emigráns német publicista lapja, az ismert „Pariser Tageblatt” szenzációs hírt közöl Hitler egyik legutóbbi bizalmas tanácskozájáról, amely a nemzeti szocialista párt vezető férfiai között folyt Berlinben. Az értekezlet a Deutschland Halle nevű új pártépület avatása előkészítésének ürügye alatt hívta össze a kancellár. A gyűlésen azonban kevésbé volt szó az előkészületekről, mint inkább a párt kríziséről.

Hitler a felháborodás hangján beszélt a párt válságáról és elmondotta, hogy számos magasállású tiszt viselő nem érdemli meg a belé helyezett bizalmat. Ennélfogva néhány vezető berlini párttagot le is tartóztatott. Berlinben és a vidéken számos visszaélést fedeztek fel, amelyeknek elkövetői magasállású nácivezért voltak. Hitler a letartóztatottak számát és nevét nem közölte. Ellenben elmondotta, hogy sürgős szükség mutatkozik a párt erőteljes purifikálására.

A Führer deklarációja nagy pánikot keltett a párt soraiban. A pártban már régóta suttogtak a kormány nehézségeiről. Hitlerék ugyanis képtelenek megbirkózni a munkanélküliség és az élelmezés krízisével úgy, hogy a kormány bizonyára bünbakot fog keresni, amely viselni fogja a helyzet nehézségeinek következményeit. Bizonyára ezzel függ össze a néhány letartóztatás. Mert voltak a párton belül elégedetlen elemek, akik a két problémát még a tél beállta előtt akarták megoldva tudni. A kereskedelemügyi és pénzügyi tárcák vezetői megállapították, hogy a helyzet módfelel sulyos és az állami vállalatoknak szubvenciókra már nincs

semmi kilátásuk. Ha folytatják a támogatásnak eddigi rendszerét, akkor felborulnia mindannak, amit az újjáépítés óta alkottak.

Hitler a tanácskozás során kijelentette, hogy minden problémát meg lehet oldani, ha a német nép teljesen szolidáris a párttal.

— Milyen párt válthatná fel a mi rendszerünket? — kérdezte Hitler. — Az elmúlt hónapok alatt az összes pártokat letartóztattunk. Bennünket nem tud már semmi sem széjjelzuzni. Legkevésbé pedig engedni és tekintélyemet. Ellenfeleink részéről a közömbösek számunkra. Úgy érezzük, hogy minden elsőrendű problémát el kellünk intézni, feltéve, hogy merészen kilátunk a nehézségek leküzdéséhez. Győzni fogunk, mert kell, hogy győzzünk.

A beszéd nem tette az egybegyűltet a szokásos hatást. Az a tény, hogy a párt soraiban erős ellenzék támadt, lehangozott. Schachtnek egyik legutóbbi nyilatkozata, a mely szerint az ország adóssága olyan nagy, hogy már szinte legyőzhetetlen, szintén nem járult hozzá a bizalom megszilárdításához.

Darré földművelésügyi miniszter nyilatkozata hasonló szellemű volt. A miniszter elmondta, hogy valóságos éhínség üthet az ország egyes részeiben.

A „Pariser Tageblatt” információjaiból hozzáeszi, hogy a Führer nyilatkozata olyan hangon történt, hogy abból következtetni lehet egy második június lehetőségére.

CENZURAT

dóság egye
Cikkünk ut
rás mezejel

A nag

A francia
mán csodála
forradalom
megmatatta
nátokban hű
mushoz, ame
amely fel t
feladatok m
tagadás s a

Az, ami
csak olya
amelyben az
a demokráci
dalmi kateg
eivi vagy g
rácia ellenté

A fasizmu
aonyi kele
tegnap eítat
egéről s fel
sokát, ameli
jutására sp

Abból a
gári és mun
között a vá
mokrácia ke
zekemben m
akk előljár
megoldásáb

Barmlye
jobboldal é
turtoznak t
sal, hogy h
dése erkölc
ban jóval r
alkulatai e

Ennek a
még az a k
a francia p
ben voltak
ben, mert k
puccs ideje
ségben volt
kal maguk

A hatid
drámai hat
tízesen. An
két kapu
Lőrörömm
jobboldal é
önként haj
kutatok fe
megértéssé
ták a jobb

A jobb-
önkéntes e
nemcsak a
gének me
tikai pozí
dignitét s
tóra, han
az erőszá
kai erkölc
szereket s
nek gyakr

Az a va
latos ford
tízében t
akik már
európai á
bon lest
tipusu p
akik a fr
fogadásos
remélték

Azok a
ságrú felé
ban már
zolték m
nek tegn
kével szö
ja előttál
ban ez e
az ember
lehetőség
rülne ur

Ezt a
tízke esz
minden
emelt fö
redes gő
nak tart
sizmus
lőja sem
lensége
Ez a